. Prawdopodobieństwo warunkowe

Zadanie 1 † Losujemy kulę z urny, w której jest 8 kul białych oznaczonych cyfrą 1, 7 kul białych oznaczonych cyfrą 2, 3 kule czarne oznaczone cyfrą 1 i 2 kule czarne oznaczone cyfrą 2. Jakie jest prawdopodobieństwo wylosowania kuli białej, jeśli wiadomo, że wylosowano kulę z cyfrą 2?

Zadanie 2 † W pewnym przedsiębiorstwie 96% produkowanych wyrobów jest dobrych. Spośród nich 75 na 100 jest I gatunku. Oblicz prawdopodobieństwo, że losowo wybrana sztuka jest I gatunku.

Zadanie 3 † W pierwszej urnie są 3 kule białe i 2 czarne, a w drugiej urnie są 4 kule czarne i 1 biała. Rzucamy kostką. Jeżeli wypadną mniej niż 3 oczka, to losujemy kulę z pierwszej urny, w przeciwnym razie losujemy kulę z drugiej urny. Jakie jest prawdopodobieństwo wylosowania kuli białej?

Zadanie 4 † W prawej kieszeni znajdują się 3 monety po 2 zł i 4 monety po 1 zł, a w lewej kieszeni 6 monet po 2 zł i 3 monety po 1 zł. Z prawej kieszeni do lewej przełożono losowo dwie monety. Oblicz prawdopodobieństwo, że z lewej kieszeni wylosujemy teraz monetę dwuzłotową.

Zadanie 5 † Grasz w turnieju szachowym, w którym z 50% graczy masz szansę wygrania 30%, z 25% graczy szansę 40% i z 25% graczy szansę 50%. Pierwszą partię rozgrywasz z losowym przeciwnikiem.

- (i) Jakie są twoje szanse wygrania?
- (ii) Przypuśćmy, że udało ci się wygrać pierwszą partię. Jakie jest prawdopodobieństwo, że grałeś z graczem 3-go rodzaju?

Zadanie 6 W hurtowni znajdują się wyroby z trzech fabryk F_1 , F_2 i F_3 . Zapotrzebowanie pokrywane jest przez te fabryki odpowiednio w 25%, 35% i 40%. Produkcje tych fabryk zawierają odpowiednio 2%, 4% i 5% braków. Z jakiej fabryki najprawdopodobniej pochodzi wylosowany produkt, jeśli okazał sie dobry?

Zadanie 7 † Jest n monet, z których k jest asymetrycznych i orzeł wypada na nich z prawdopodobieństwem $\frac{1}{3}$. Wybrano losowo monetę i w wyniku rzutu wypadł orzeł. Jaka jest szansa, że moneta jest asymetryczna?

Zadanie 8 Wybrano losowo jedną z trzech kartek, pomalowanych z obu stron: czarno-czarnej, czarno-białej i biało-białej, a następnie wybrano losowo jedną z jej stron. Jeśli ta strona jest czarna, to jakie jest prawdopodobieństwo tego, że druga też jest czarna?

Zadanie 9 Rzucamy trzema kostkami. Jakie jest prawdopodobieństwo, że na żadnej kostce nie wypadła szóstka, jeśli na każdej kostce wypadła inna liczba oczek.

Zadanie 10 W pierwszej urnie jest 5 kul białych i 7 kul zielonych, a w drugiej 6 kul białych i 3 zielone. Z losowo wybranej urny wyciągamy bez zwrotu dwie kule. Oblicz prawdopodobieństwo, że

- a) obie wylosowane kule są białe;
- b) pochodzą z pierwszej urny, jeśli obie są zielone;
- c) pochodzą z drugiej urny, jeśli przynajmniej jedna jest biała.

Zadanie 11 † Z talii 52 kart losujemy dwie karty bez zwrotu. Jakie jest prawdopodobieństwo, że z pozostałych 50 kart wylosujemy asa?

Zadanie 12 † Zestaw tematów egzaminacyjnych zawiera 10 pytań łatwych, 6 trudnych i 4 średnio trudne. Trzech studentów losuje tematy po kolei bez zwrotu. Który z nich ma największe szanse na wylosowanie tematu łatwego?

Zadanie 13 Wśród 65 monet jest jedna z dwoma orłami. Na wybranej losowo monecie wypadł orzeł 6 razy z rzędu. Jakie jest prawdopodobieństwo, że była to moneta z dwoma orłami?

Zadanie 14 Prawdopodobieństwo wykonania detalu pierwszego gatunku na pierwszej obrabiarce jest równe 0,7. Przy wykonaniu tego samego detalu na drugiej obrabiarce prawdopodobieństwo to jest równe 0,8. Na pierwszej obrabiarce wykonano dwa detale, a na drugiej trzy. Jakie jest prawdopodobieństwo, że wszystkie detale będą pierwszego gatunku?

Zadanie 15 Prawdopodobieństwo, że dany strzelec trafi w pierwszą tarczę jest równe $\frac{2}{3}$. Jeśli trafi on w tarczę przy pierwszym strzale, to uzyskuje prawo oddania drugiego strzału - tym razem do drugiej tarczy. Prawdopodobieństwo, że trafi on w obie tarcze przy dwóch strzałach, jest równe 0,5. Oblicz prawdopodobieństwo trafienia w drugą tarczę, jeśli strzelec otrzymał prawo do oddania drugiego strzału.

Zadanie 16 Obie strony jednego z trzech żetonów są białe, drugiego - czarne, a trzeci żeton ma jedną białą i jedną czarną stronę. Wybieramy w sposób losowy jeden żeton i rzucamy na stół. Jeśli wierzchnia strona żetonu po upadnięciu na stół okaże się biała, to jakie jest prawdopodobieństwo, że jego spodnia (niewidoczna) strona jest także biała?

Zadanie 17 W urnie jest 7 kul czarnych i 5 białych. Sześć z nich przekładamy do drugiej urny, początkowo pustej, i z niej losujemy 2 kule bez zwracania. Jakie jest prawdopodobieństwo, że druga z nich będzie biała.

Zadanie 18 Rzucamy monetą tak długo, aż dwa razy z rzędu upadnie tą samą stroną. Jakie jest prawdopodobieństwo, że zdarzenie skończy się najwyżej po n rzutach?

Zadanie 19 Test na rzadką chorobę, którą dotknięta jest średnio jedna osoba na tysiąc, daje fałszywą pozytywną odpowiedź w 5% przypadków (u osoby chorej daje zawsze odpowiedź pozytywną). Jaka jest szansa, że osoba, u której test dał odpowiedź pozytywną, jest faktycznie chora?

Zadanie 20 Rzucamy raz sześcienną kostką do gry, a następnie rzucamy tyloma monetami, ile oczek wypadło na kostce. Oblicz prawdopodobieństwo tego, że dokładnie na jednej z wyrzuconych monet jest reszka. Wynik podaj w postaci ułamka nieskracalnego.

Zadanie 21 Mamy dwie talie kart po 24 karty. Z pierwszej talii losujemy jedną kartę i nie oglądając jej wkładamy do drugiej talii. Następnie z drugiej talii losujemy jedną kartę.

- (i) Jakie jest prawdopodobieństwo wylosowania króla, jeżeli wiemy, że z pierwszej talii przełożono do drugiej trefla?
- (ii) Obliczyć prawdopodobieństwo, że wylosowana karta jest kierem.
- (iii) Wylosowana karta okazała się kierem. Jakie jest prawdopodobieństwo tego, że z pierwszej talii także został wylosowany kier?

Zadanie 22 Oblicz prawdopodobieństwo warunkowe, że w czterokrotnym rzucie symetryczną sześcienną kostką do gry otrzymamy co najmniej dwie "dwójki", pod warunkiem, że otrzymamy co najmniej jedną "piątkę".

Zadanie 23 W partii 2n sztuk zegarków k chodzi do tyłu. Jak zapakować je do dwóch paczek po n sztuk w taki sposób, by szansa wykrycia przez kontrolera wadliwych egzemplarzy była jak najmniejsza? Kontroler wybiera jedną sztukę z losowo wyznaczonej paczki.

Zadanie 24 Na klasówce z historii Jan i Paweł siedzieli obok siebie. Między innymi mieli napisać dwie daty. Jan je pamiętał, ale nie wiedział jak je przyporządkować. Zapytał Pawła, wiedząc, że w 3 przypadkach na 4 Paweł zna prawidłową odpowiedź, chociaż Paweł uważał, że zawsze wie dobrze. Jednak Paweł w 1 przypadku na 4 oszukuje Jana. Co jest lepsze dla Jana: posłuchać Pawła czy odpowiedzieć losowo?

Zadanie 25 Z talii 52 kart losujemy jednocześnie dwie karty. Oblicz prawdopodobieństwo, że przynajmniej jedna z nich będzie starsza od 10, jeśli wiadomo, że żadna z nich nie jest karem.

Zadanie 26 Rzucamy nieskończenie wiele razy dwoma sześciennymi kośćmi. Jakie jest prawdopodobieństwo, że suma oczek równa 7 pojawi się zanim pojawi się suma oczek równa 5?

Zadanie 27 Z talii 8 kart - czterech królów i czterech asów - wybieramy losowo dwie karty. Obliczyć prawdopodobieństwo, że wybrano dwa asy, jeśli wiemy, że:

- (i) wybrano co najmniej jednego asa;
- (ii) wśród wybranych kart jest czerwony as;
- (iii) wśród wybranych kart jest as trefl.

Zadanie 28 Gracz dostał 13 kart z 52, obejrzał 8 z nich i stwierdził, że nie ma asa. Jaka jest szansa, że ma przynajmniej jednego asa?

Zadanie 29 Rzucamy sześcienną kostką do gry tak długo, aż otrzymamy co najmniej dwie nieparzyste liczby oczek, albo 10 parzystych liczb oczek. Oblicz prawdopodobieństwo, że w przeprowadzonym doświadczeniu otrzymaliśmy liczbę oczek równą 5, przy założeniu, że otrzymaliśmy tylko jedną nieparzystą liczbę oczek.

Zadanie 30 W partii brydża przed licytacją gracz E widzi, że nie ma asa. Jaka jest szansa, że jego partner ma przynajmniej dwa asy?

Zadanie 31 Każda z urn oznaczonych liczbami 1, 2, 3 zawiera po 3 kule czarne i 4 białe, a każda urna oznaczona liczbami 4, 5, 6 zawiera po 3 czarne i 2 białe kule. Rzucamy sześcienną kostką do gry, a następnie z urny o numerze równym liczbie wyrzuconych oczek losujemy bez zwracania 2 kule. Co jest bardziej prawdopodobne: wylosowanie dwóch kul czarnych, czy dwóch kul białych?

Zadanie 32 Rzucono dwa razy kostką. Jakie jest prawdopodobieństwo, że suma oczek będzie większa od 8, jeżeli:

- (i) w którymś rzucie wypadnie 5 oczek?
- (ii) w pierwszym rzucie wypadnie 5 oczek?

Zadanie 33 Rzucamy trzema kostkami. Wiadomo, że na każdej kostce wypadła inna liczba oczek. Jakie jest prawdopodobieństwo, że:

- (i) na żadnej kostce nie wypadła szóstka?
- (ii) wypadła dokładnie jedna szóstka?

Zadanie 34 W pierwszej urnie są kule czarne i białe, w drugiej 10 kul niebieskich i 15 kul zielonych, a w trzeciej – 14 kul niebieskich i 7 zielonych. Najpierw losujemy kulę z pierwszej urny, a następnie losujemy kulę z drugiej albo z trzeciej urny w zależności od tego, czy z pierwszej urny wylosowaliśmy odpowiednio kulę białą, czy czarną. Oblicz prawdopodobieństwo wylosowania czarnej kuli z pierwszej urny, jeżeli prawdopodobieństwo wylosowania według opisanego schematu kuli niebieskiej jest takie samo jak zielonej.

Zadanie 35 W loterii szkolnej losujemy jeden spośród 100 losów, przy czym w przypadku wyciągnięcia losu przegrywającego możemy wylosować jeszcze jeden los. Ile losów w tej loterii jest wygrywających, jeżeli prawdopodobieństwo wygranej jest równe $\frac{19}{55}$?

Zadanie 36 Każda praca pisemna z egzaminu wstępnego jest sprawdzana dwukrotnie. Prawdopodobieństwo niezauważenia błędu przez pierwszą osobę sprawdzającą wynosi 0,08, a dla drugiej osoby prawdopodobieństwo to wynosi 0,05. Obliczyć prawdopodobieństwo, że błąd popełniony w pracy nie zostanie zauważony.

Zadanie 37 Z trzech urn, w których jest po 2 kule białe i 3 czarne, wyjmujemy po jednej kuli i wkładamy do czwartej urny, w której była jedna kula biała. Losujemy teraz jedną kulę z czwartej urny. Oblicz prawdopodobieństwo, że z czwartej urny wyjmiemy białą kulę.

Zadanie 38 Firma komputerowa sprzedaje monitory trzech producentów, powiedzmy producentów A, B, i C, w proporcji 2 : 3 : 5, odpowiednio. Prawdopodobieństwo awarii w okresie gwarancji monitora producenta A wynosi 0,05, monitora producenta B wynosi 0,03, a prawdopodobieństwo awarii w okresie gwarancji monitora producenta C wynosi 0,01. Zakupiony monitor uległ awarii w okresie gwarancji. Oblicz prawdopodobieństwo, że jest to monitor producenta A.

Zadanie 39 Mamy do dyspozycji 3 telefony. Wiemy, że jeden z nich zawsze działa, drugi nigdy nie działa (ale zjada monety), a trzeci działa z prawdopodobieństwem $p=\frac{1}{2}$ (w pozostałych przypadkach zjada monety). Próbujemy zadzwonić z jednego z automatów i zjada on monetę. Zmieniamy automat i udaje nam się zadzwonić. Próbujemy raz jeszcze (nie zmieniając telefonu) i znów się udaje. Jakie jest prawdopodobieństwo tego, że telefon z którego zadzwoniliśmy 2 razy jest tym, który zawsze działa? Czy odpowiedź zmieniłaby się, gdyby nie było w zadaniu pierwszej (nieudanej) próby?

Zadanie 40 Zestaw tematów egzaminacyjnych składa się z 15 tematów z algebry, 15 z geometrii i n tematów z prawdopodobieństwa. Z zestawu usunięto jeden temat, a następnie wylosowano z pozostałych jeden temat. Oblicz n, jeśli wiadomo, że prawdopodobieństwo wylosowania tematu z prawdopodobieństwa wynosi $\frac{1}{4}$.

Zadanie 41 Pierwsza z dwóch urn zawiera 5 białych, 11 czarnych i 8 zielonych kul, a druga zawiera 10 białych, 8 czarnych i 6 zielonych kul. Z obu urn wylosowano po jednej kuli. Jakie jest prawdopodobieństwo, że obie kule będą tego samego koloru?

Zadanie 42 Król Artur urządza turniej rycerski, w którym rycerze spotykają się systemem turniejowym. Obaj uczestnicy każdego pojedynku mają równe szanse na zwycięstwo. Wśród 2^n uczestników jest dwu braci. Jakie jest prawdopodobieństwo, że spotkają się oni w pojedynku?

Zadanie 43 W urnie jest n kul, przy czym n może być równe 2, 3, 4, 5 z jednakowym prawdopodobieństwem. Kule są ponumerowane liczbami od 1 do n. Losujemy kolejno dwie kule bez zwracania i zapisujemy cyfry z tych kul w kolejności wylosowania. Zapisana liczba okazała się być mniejsza od 44. Jakie jest prawdopodobieństwo, że n było równe 3?

Zadanie 44 Szansa udanej kradzieży w supermarkecie w ciągu jednego dnia jest równa $\frac{n}{(n+k)}$, gdzie k jest liczbą pilnujących, zaś n liczbą złodziei, $n+k \geq 1$. Kradzież zawsze wychodzi na jaw po podsumowaniu dziennej sprzedaży. Zatrudnia się wtedy dodatkową osobę pilnującą. Po udanej kradzieży liczba złodziei także zwiększa się o 1. Jeśli w poniedziałek jest 1 pilnujący i 1 złodziej, to jakie jest prawdopodobieństwo, że supermarket będzie okradany codziennie do niedzieli?

Zadanie 45 W komodach A, B i C są po dwie szuflady. W każdej szufladzie jest jedna moneta, przy czym w komodzie A są monety złote, w C - srebrne, a w B jest jedna moneta złota i jedna moneta srebrna. Wylosowano komodę, a następnie szufladę i znaleziono tam monetę złotą. Jakie jest prawdopodobieństwo, że w drugiej szufladzie jest też moneta złota?

Zadanie 46 † W mieście działają dwa przedsiębiorstwa taksówkowe: Zielone(85% samochodów) i Niebieskie (15% samochodów). Świadek nocnego wypadku zakończonego ucieczką kierowcy twierdzi, że samochód był niebieski. Eksperymenty wykazały, że świadek rozpoznaje kolor poprawnie w 80% przypadków, a myli się w 20% przypadków. Jakie jest prawdopodobieństwo, że w wypadku uczestniczyła niebieska taksówka?

Zadanie 47 Niebieskie cukierki M&M zostały wprowadzone w 1995 roku. Wcześniej skład procentowy kolorów cukierków w torebce cukierków przedstawiał się następująco: 30% brązowych, 20% żółtych, 20% czerwonych, 10% zielonych, 10% pomarańczowych i 10% jasnobrązowych. Od 1995 roku skład ten wynosi: 24% cukierków niebieskich, 20% zielonych, 16% pomarańczowych, 14% żółtych, 13% czerwonych i 13% brązowych. Paul ma dwie torebki M&M - jedną z roku 1994 i jedną z roku 1996. Nie wie która torebka jest starsza. Losuje po jednym cukierku z każdej z torebek i wyciąga jednego cukierka żółtego i jednego zielonego. Jakie jest prawdopodobieństwo, że żółty cukierek pochodził z torebki z 1994 roku?

Zadanie 48 Poprzez czułość testu medycznego rozumiemy odsetek chorych, u których test daje wynik dodatni. Swoistość testu definiowana jest jako odsetek zdrowych, u których test daje wynik ujemny. W celu stwierdzenia, czy pacjent ma chorobę wieńcową poddaje się go próbie wysiłkowej, której czułość wynosi 65%, a swoistość 85%. Załóżmy, że 10% populacji jest chorych na chorobę wieńcową. Obliczyć:

(i) prawdopodobieństwo, że próba wysiłkowa doprowadzi do prawidłowej diagnozy;

- (ii) prawdopodobieństwo, że pacjent z wynikiem dodatnim jest chory;
- (iii) prawdopodobieństwo, że pacjent z wynikiem ujemnym jest zdrowy.

Zadanie 49 Antek, Beata i Jarek walczą o przywództwo w pewnej organizacji. O wyborze na prezesa organizacji zadecydują głosy nieparzystej liczby elektorów. Po pierwszej turze głosowania okazało się, że wszyscy kandydaci zebrali po $\frac{1}{3}$ ilości wszystkich głosów. Uniemożliwia to wykluczenie któregokolwiek z kandydatów w rywalizacji w drugiej turze. W tej sytuacji zaproponowano, by wszyscy elektorzy w kolejnym głosowaniu zagłosowali na tzw. kandydata drugiego wyboru, czyli na inną osobę niż głosowali w pierwszej turze. Okazało się, że również i w tym głosowaniu wszyscy otrzymali po $\frac{1}{3}$ głosów. Wówczas Jarek zaproponował wybrnięcie z pata. Chciał on, by najpierw zmierzył się Antek z Beatą, a potem zwycięzca tego pojedynku zmierzy się z nim w drugim pojedynku, który zadecyduje o przywództwie. Czy takie rozwiązanie jest sprawiedliwe?

Zadanie 50 Dane są dwie urny. W pierwszej urnie znajdują się 2 czerwone kule i 1 czarna, w drugiej 101 czerwonych i 100 czarnych. Ktoś wybiera losowo urnę (nie wiemy którą), z wybranej urny losuje kulę i mówi nam jakiego jest ona koloru. Następnie z tej samej urny losowana jest druga kula, przy czym możemy zażądać, aby uprzednio pierwsza kula wróciła do urny. Naszym zadaniem jest zgadnięcie z której urny są losowane kule. Jak wygląda optymalna strategia? Uwaga: zadanie jest dosyć czasochłonne.

Zadanie 51 Wiadomo, ze 5% wszystkich mężczyzn i 0,25% wszystkich kobiet to daltoniści. Spośród grupy 60 mężczyzn i 400 kobiet wybrano losowo jedną osobę. Jakie jest prawdopodobieństwo wylosowania mężczyzny, jeśli wiadomo, że wylosowano osobę, która jest daltonistą?

Zadanie 52 Wiadomo, że $P(B_1 \cap B_2) = 0$, $P(B_1 \cup B_2) = 1$, P(A) = 0, 5, $P(B_1) = 0, 4$ i $P(A|B_1) = 0, 9$. Oblicz $P(A|B_2)$, $P(B_1|A)$, $P(B_2|A)$.

Zadanie 53 Niech A, B będą zdarzeniami o prawdopodobieństwach P(A) i P(B). Wykaż, że jeżeli P(A)=0,85 i P(B)=0,75, to prawdopodobieństwo warunkowe spełnia nierówność $P(A|B) \geq 0,8$.

Zadanie 54 Wykazać, że $\frac{P(A)+P(B)-1}{P(B)} \le P(A|B) \le \frac{P(A)}{P(B)}$.